

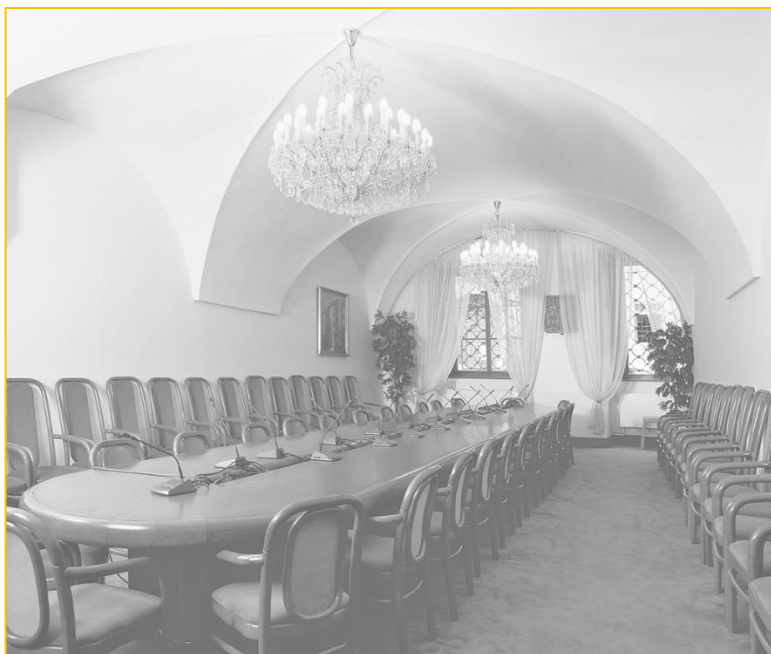
POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

STANOVISKA

Novela zákona o některých druzích podpory kultury

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 203/2006
Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně
některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších
předpisů (sněmovní tisk 488), s právem EU

Informační podklad č. 0488
červen 2019
autor: Markéta Nováková

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Novela zákona o některých druzích podpory kultury	Typ řady: online
Autor: Nováková, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 0488	První vydání řady: říjen 1998
Datum: červen 2019	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
Kultura, výběrové řízení, odvolání, ředitel, příspěvková organizace	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	--	---	---

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 488), s právem EU

Úvod:

Návrh novely zákona se zaměřuje na definování pravidel pro výběr a odvolávání vedoucích příspěvkových organizací v oblasti kultury. Tato pravidla doposud v rámci právní úpravy absentují. Podmínky výběru a odvolávání vedoucích jsou tedy ponechány zcela na uvážení zřizovatele příspěvkové organizace v oblasti kultury. Deklarovaným cílem návrhu je posílení nezávislosti vedoucích příspěvkových organizací v oblasti kultury na politické reprezentaci a zajištění dlouhodobého rozvoje s jasně nastavenou koncepcí řízení.

Návrh novely se vztahuje jak na příspěvkové organizace v oblasti kultury, jejichž zřizovatelem je ministerstvo, tak i na příspěvkové organizace v oblasti kultury zřízené územním samosprávným celkem. Dle návrhu by mělo být funkční období vedoucích příspěvkových organizací v oblasti kultury pevně stanoveno a k případné změně vedení by mělo nadále docházet na základě výběrového řízení, jehož podmínky zákon podrobně upravuje. Novela stanovuje minimální kritéria, která musejí uchazeči o vedoucí pozice splňovat, upravuje způsob výběru mezi uchazeči a stanovuje, že rozhodnutí výběrové komise o výběru konkrétního kandidáta je pro zřizovatele příspěvkové organizace v oblasti kultury závazné. Podmínky pro odvolání vedoucího jsou stanoveny tak, že při pozbytí předpokladů pro výkon funkce nebo v případě organizačních změn, jejichž důsledkem je zánik vedoucího pracovního místa, zřizovatel vedoucího odvolá. Dále návrh novely zákona stanovuje podmínky, při jejichž naplnění je na uvážení zřizovatele, zda vedoucího odvolá.

Stanovisko Pl:

V rámci úpravy kulturní politiky unijním právem absentují požadavky na organizaci kulturních institucí a výběr jejich představitelů. Otázka obsazování pracovních pozic je však unijním právem upravena z hlediska zákazu diskriminace a svobodného pohybu pracovníků. Princip zákazu diskriminace se vztahuje nejen na státní orgány, ale i na soukromé osoby, aplikuje se tedy i na horizontální vztahy. Zakázána je jak přímá, tak i nepřímá diskriminace. O přímou diskriminaci jde v případech, kdy je kritériem pro odlišné zacházení státní příslušnost osoby. Nepřímá diskriminace není zapříčiněna odlišným zacházením pro cizí státní příslušníky, ale dochází k ní, když právní úprava obsahuje kritérium, které osobě zakládá méně výhodné zacházení ve svých důsledcích. Podle judikatury jsou zakázána opatření, která přestože se aplikují bez diskriminace na základě státní příslušnosti, jsou způsobilá omezit nebo učinit méně atraktivním využití základních svobod zaručených Smlouvou.¹

Podmínka občanství

Novela zákona výslovně umožňuje přístup k funkci vedoucího příspěvkové organizace v oblasti kultury všem „*občanům České republiky, občanům jiného členského státu Evropské unie nebo občanům státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru.*“ Přístup

¹ Vliv judikatury Soudního dvora Evropské unie na antidiskriminační právo, Sborník ze semináře, Kancelář veřejného ochránce práv. Dostupné z https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/DISKRIMINACE/Vliv_judikatury_SDEU__eBook.pdf, s. 71

k veřejné funkci může být omezen cizím státním příslušníkům, jestliže je náplň pozice spojena s výkonem suverénních pravomocí a plnění obecných úkolů státu. Z existující judikatury vyplývá, že by přístup k pozicím v oblasti kultury neměl podléhat žádným omezením.² Z tohoto důvodu je v souladu s unijním právem a judikaturou, pokud návrh novely umožňuje přístup k funkci vedoucího příspěvkové organizace v oblasti kultury i občanům členských států EU a EHP.

Podmínka dosaženého vzdělání nebo délky praxe

V rámci návrhu novely je kvalifikačním předpokladem pro pozici vedoucího „*ukončené vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu nebo alespoň 5 let praxe v oblasti kultury.*“ V daném případě nejde o diskriminační požadavek, neboť zákonem není přímo stanoveno, že by muselo jít o magisterský studijní program pouze na vysoké škole v České republice. Z textu je možné tudíž dovodit, že k dosažení kvalifikace je přípustné i dosažení rovnocenného vzdělání v zahraničí.

Pojem magisterský studijní program lze ztotožnit s mezinárodní standardní klasifikací vzdělávání na úrovni ISCED 7, která je nazývána jako „magisterská nebo jí odpovídající úroveň“. Regulace uznávání vzdělávání dosaženého v jiném členském státě je v rámci unijního práva upravena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací.

Na tomto místě je však třeba upozornit na možné nebezpečí nepřímé diskriminace uchazečů, kteří získali vzdělání mimo Českou republiku či mimo země, se kterými byly uzavřeny tzv. ekvivalenční dohody.³ Pokud by těmto uchazečům časový harmonogram neumožňoval získat včas osvědčení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání (tzv. nostrifikaci) a pokud by výběrová komise požadovala osvědčení v počátcích výběrového řízení, mohlo by docházet k nepřímé diskriminaci. Z návrhu zákona přímo nevyplývá časový harmonogram výběrového řízení. Dále z navrhované novely nevyplývá skutečnost, zda uchazeči musejí pro nevyřazení jejich přihlášky předložit čestné prohlášení pro doložení požadovaného vzdělání nebo již v této fázi výběrového řízení musejí předložit osvědčení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání. Skutečnost, že zákon takoveto podrobnosti postupu při výběrovém řízení neupravuje, je zcela standardní. Nicméně, pokud by podrobné instrukce k průběhu výběrového řízení požadovali již v počátcích výběrového řízení předložení osvědčení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání, uchazeči, kteří absolvovali magisterský studijní program v zahraničí, by nemuseli stihnout osvědčení získat, neboť vydání osvědčení trvá 30 dní, může se však protáhnout i na 60 dní.⁴

Vyhnout se podezření z nepřímé diskriminace je možné například umožněním prokazování dosaženého zahraničního vzdělání čestným prohlášením s tím, že osvědčení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání, bylo-li by požadováno, by mohli uchazeči doplnit až dodatečně. Nemožnost získání listiny prokazující určitou kvalifikaci či schopnost v krátkém časovém úseku, která de facto zabránila uchazeči v uplatnění práva na volný pohyb pracovníků, byla již v minulosti

² TICHÝ, Luboš a kol. Evropské právo, 5. vydání, Nakladatelství C.H.Beck, 2014, s. 366 -367

³ Uznávání zahraničního vzdělání v ČR, tzv. "nostrifikace", Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné z <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace>

⁴ Uznávání zahraničního vzdělání v ČR, tzv. "nostrifikace", Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné z <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace>

předmětem přezkumu ze strany Soudního dvora EU (Rozsudek ESD ze dne 6. června 2000 ve věci Agnonese, spisová značka C-281/98).

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflektuje eventuelní pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.